

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 13 juli 2009

om den reform av finanseringen av RATP:s pensionssystem som Frankrike planerar att genomföra för RATP:s räkning

[delgivet med nr K(2009) 5505]

(Endast den franska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2009/945/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
 DETTA BESLUT

få möjlighet att kommentera dem. De franska myndigheternas kommentarer mottogs i en skrivelse av den 3 april 2008.

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ⁽¹⁾ och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

- (6) Den 23 april 2008 underrättade de franska myndigheterna kommissionen om att den franska regeringen under hösten 2007 hade åtagit sig att reformera de särskilda pensionssystemen för offentliga företag och särskilt pensionssystemet för anställda vid RATP.
- (7) Den 6 januari 2009 skickade kommissionen en begäran om kompletterande uppgifter till de franska myndigheterna, som svarade genom en skrivelse av den 3 mars 2009.

1. FÖRFARANDE

- (1) Den 29 juni 2006 anmälde de franska myndigheterna en reform av finanseringen av RATP:s pensionssystem till kommissionen. De översände kompletterande uppgifter till kommissionen genom skrivelser av den 26 september 2006, den 15 december 2006 och den 4 april 2007.
- (2) Genom en skrivelse av den 10 oktober 2007 underrättade kommissionen Frankrike om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende den anmälda åtgärden (nedan kallat *beslutet om att inleda förfarandet*).
- (3) Beslutet om att inleda förfarandet offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* den 15 januari 2008 ⁽²⁾.
- (4) De franska myndigheterna inkom med sina synpunkter den 22 januari 2008.
- (5) Den 19 februari 2008 tog kommissionen emot synpunkter från en berörd part. Kommissionen översände synpunkterna till de franska myndigheterna så att de skulle

2. BESKRIVNING AV MOTTAGAREN

- (8) Régie Autonome des Transports Parisiens (nedan kallat RATP) är ett franskt offentligt företag som till 100 procent ägs av den franska staten. Företaget bildades genom lag nr 48–506 av den 21 mars 1948 om omorganisation och samordning av kollektivtrafiken i Parisområdet ⁽³⁾ och hade som bolagsändamål att utnyttja de kollektiva transportnät och linjer som det hade fått ansvar för ⁽⁴⁾.
- (9) Genom lagen begränsades RATP:s verksamhet till kollektivtrafiken inom Parisområdet. RATP hade enligt artikel 7 i lag nr 48–506 av den 21 mars 1948 i uppdrag att utnyttja kollektivtrafiknäten i Paris stad och i departementet Seine, samt linjerna Seine-et-Oise och Seine-et-Marne, som senare överlätits eller arrenderats till Compagnie du chemin de fer métropolitain eller Société des transports en commun de la région parisienne. Denna situation bekräftades genom förordning nr 59–151 av den 7 januari 1959.

⁽¹⁾ EUT C 9, 15.1.2008, s. 13.

⁽²⁾ Se fotnot 1.

⁽³⁾ *Journal Officiel de la République française*, 26.3.1948 och 3.4.1948.

⁽⁴⁾ Artikel 2 i den ändrade förordningen 59–151 av den 7 januari 1959 om organisationen av kollektivtrafiken i Parisområdet (*Journal Officiel de la République française*, 10.1.1959), som ändrar den ovannämnda lagen från 1948.

- (10) RATP kan emellertid erbjuda tjänster utanför Ile-de-France via dotterbolag⁽⁵⁾. RATP:s dotterbolag, som utgörs av aktiebolag, är i dag uppdelade på tre stora affärsområden som sysselsätter ungefär 2 050 personer, varav 170 är utsända av moderbolaget:

— Affärsområdet Transport, som leds av RATP Développement SA och som hade en konsoliderad omsättning på 57 miljoner euro för räkenskapsåret 2005, varav 4,7 miljoner euro i den internationella verksamheten och 3,1 miljoner euro i Frankrike (utom Ile-de-France).

— Affärsområdet Konstruktion, som leds av RATP International SA och som hade en konsoliderad omsättning på 86 miljoner euro 2005 och vars verksamhet till nästan 80 procent bedrivs utomlands och vars resterande verksamhet främst bedrivs utanför Ile-de-France.

— Affärsområdet Fastigheter, som främst omfattar dotterbolag som ansvarar för att utveckla fastighetsbeståndet (på mark som förvaltas av RATP), utveckla affärslokaler i tunnelbanestationer och telekommunikationsverksamhet och vars konsoliderade omsättning 2005 uppgick till 33 miljoner euro, uteslutande i Ile-de-France.

- (11) RATP-koncernen sysselsätter sammanlagt ungefär 46 050 personer, varav 44 000 är fastanställda tjänstemän hos RATP och resterande, det vill säga 2 050 personer, arbetar inom RATP:s dotterbolag.
- (12) Arbetsvillkoren för de fastanställda tjänstemännen regleras genom RATP:s tjänsteföreskrifter⁽⁶⁾. För de 2 050 personer som är anställda vid RATP:s dotterbolag fast-

ställs arbetsvillkoren i stället genom kollektivavtal och de omfattas alltså inte av RATP:s tjänsteföreskrifter.

3. BESKRIVNING AV KOLLEKTIVTRAFIKMARKNADEN I ILE-DE-FRANCE

- (13) Kollektivtrafikmarknaden i Ile-de-France är i dag inte öppen för konkurrens. Licenserna för att utnyttja kollektivtrafiklinjerna har fördelats enligt det förfarande som fastställs i lag nr 59–157 av den 7 januari 1959 om organisationen av kollektivtrafiken i området Ile-de-France⁽⁷⁾, och som har delat upp kollektivtrafikmarknaden i Ile-de-France mellan RATP och det stora antal små privata operatörer som bedrev verksamhet i Ile-de-France på den tiden.

- (14) Vid sidan av RATP finns det ett hundratal företag som erbjuder kollektivtrafiktjänster i Ile-de-France. Däribland återfinns SNCF samt privata operatörer inom sammanlutningen OPTILE (ungefär 95 företag, varav tre stora bussföretag: Veolia Transport, Keolis och Transdev).

- (15) I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70 (nedan kallad *förordning nr 1370/2007*)⁽⁸⁾ föreskrivs att kollektivtrafikmarknaden gradvis ska öppnas. I enlighet med artikel 12 i förordningen ska den träda i kraft den 3 december 2009.

4. FÖRMÅNER FRÅN PENSIONSSYSTEMET FÖR RATPS ANSTÄLLDA FÖRE OCH EFTER DEN ANMÄLDA REFORMEN

- (16) RATP:s pensionssystem föreskrivs i artikel 31 i lag nr 48–506 av den 21 mars 1948, kompletterad genom lag nr 59–1091 av den 23 september 1959 om stadgar för RATP⁽⁹⁾.

- (17) Pensionssystemet för RATP:s anställda är ett särskilt system i den mening som avses i artiklarna L. 711–1 och R. 711–1 i socialförsäkringslagen och ger särskilda fördelar i förhållande till de allmänna systemen. Detta är en rättslig ordning, det vill säga den är inrättad av staten på administrativ väg. Dessutom fastställs bland annat parametrar, avgifter och ersättningar genom rättsliga ordningar.

⁽⁵⁾ Lagen tillåter denna möjlighet på följande villkor: Utanför området Ile-de-France och utomlands får Régie autonome des transports parisiens också via dotterbolag upprätta, driva och utnyttja kollektivtrafiknät och linjer med ömsesidig respekt för konkurrensbestämmelserna. Dotterbolagen ska vara aktiebolag. De ska ha en självständig finansiell förvaltning inom ramen för koncernens mål. De får i synnerhet inte ta emot bidrag från staten, Syndicat des transports d'Ile-de-France eller andra offentliga företag till drift eller transportinvesteringar i området Ile-de-France.

⁽⁶⁾ I RATP:s tjänsteföreskrifter fastställs principerna för löneklasser och bestämmelser i fråga om vissa omständigheter, framför allt när det gäller

— en anställnings upphörande, med närmare bestämmelser vid avskedsansökan, uppsägning eller återkallelse,
— ledigheter (semester, ledighet av familjeskäl osv.),
— karriärmöjligheter.

Före reformen av det särskilda pensionssystemet omfattade artikel 51 i RATP:s tjänsteföreskrifter också bestämmelser om pensionsrättigheter, med en hänvisning till pensionsförordningen. Den förordningen upphävdes den 1 juli 2008 (artikel 52 i lag nr^o2008–637 av den 30 juni 2008).

⁽⁷⁾ *Journal Officiel de la République française*, 10.1.1959.

⁽⁸⁾ EUT L 315, 3.12.2007, s. 1.

⁽⁹⁾ *Journal Officiel de la République française*, 24.9.1959.

- (18) Fram till den 15 januari 2008 skilde sig det särskilda pensionssystemet för RATP:s anställda från de allmänna pensionssystemen framför allt i fråga om bestämmelserna för att beräkna pensionsrättigheter och slutbetalning av pensioner.
- (19) I de allmänna pensionssystemen ska pensionsbeloppet beräknas från den genomsnittliga lönen för hela eller delar av den yrkesverksamma tiden. Pensionens storlek beror också på försäkringslängd och ålder och ett avdrag eller tillägg görs när de fastställda värdena för dessa båda kriterier inte har uppnåtts eller har överskridits. I det allmänna pensionssystemet beräknas pensionen på grundval av den genomsnittliga lönen (inklusive förmåner) under de 25 bästa yrkesverksamma åren (upp till ett tak för årsinkomsten) och den sats som ska tillämpas är 50 procent (full pension) om försäkringstagarer har fullgjort minst 40 försäkringsår.
- (20) Enligt RATP:s pensionssystem får de anställda däremot rätt till 2 procent av grundlönen utan förmåner under det senaste yrkesverksamma halvåret för varje försäkringsår, upp till 37,5 tjänsteår. En anställd vid RATP får alltså efter 37,5 tjänsteår en pension som motsvarar 75 procent av sin slutlön, det vill säga närmare 64,5 procent av sin slutlön inklusive förmåner.
- (21) De grundläggande principerna för den reform som infördes genom lagen av den 21 augusti 2003⁽¹⁰⁾ för så gott som samtliga grundpensionssystem i Frankrike utvidgades till att omfatta RATP:s särskilda pensionssystem genom lagarna 2008–48 av den 15 januari 2008⁽¹¹⁾, 2008–637 av den 30 juni 2008⁽¹²⁾ och 2008–1514 av den 30 december 2008⁽¹³⁾. Ett av målen för denna reform är att anpassa de särskilda systemen till bestämmelserna för de allmänna grundpensionssystemen för anställda inom den privata sektorn och för statstjänstemän. När det gäller det särskilda pensionssystemet för RATP kommer den försäkringsperiod som krävs för att få fullpension gradvis att förlängas till 40 tjänsteår 2012 och därefter utökas med ett kvartal den 1 juli varje år, tills man har uppnått den försäkringsperiod som krävs i det allmänna systemet och systemet för offentligt anställda (den försäkringsperiod på 41 år som ska tillämpas från och med 2012 för det allmänna systemet och systemet för offentligt anställda ska alltså uppnås 2016 för det särskilda systemet).
- (10) Lag nr 2003–775 av den 21 augusti 2003 om en pensionsreform.
- (11) Lag nr 2008–48 av den 15 januari 2008 om det särskilda pensionssystemet för anställda vid Régie autonome des transports parisiens.
- (12) Lag nr 2008–637 av den 30 juni 2008 om utbetalning av pensioner för anställda vid Régie autonome des transports parisiens.
- (13) Lag nr 2008–1514 av den 30 december 2008 om vissa särskilda socialförsäkringssystem och kompletterande pensionssystem för statligt kontraktanställda och kontraktanställda i allmännyttiga företag.
- 5. FINANSIERING AV PENSIONSSYSTEMET FÖR RATP'S ANSTÄLLDA FÖRE OCH EFTER DEN ANMÄLDA REFORMEN**
- (22) Pensionssystemet för anställda vid RATP är ett fördelningspensionssystem där de avgifter som betalas in av de anställda till ålderspensionsförsäkringen används direkt för att betala ut pensioner⁽¹⁴⁾.
- (23) Fram till den 31 december 2005 hade RATP det juridiska ansvaret för åtagandena inom det särskilda pensionssystemet. Genom artikel 20 i den ovannämnda lagen från 1948 ålades RATP ansvaret för att garantera den ekonomiska balansen i sitt särskilda pensionssystem.
- (24) Förvaltningen av det särskilda pensionssystemet sköttes av RATP:s pensionsavdelning som var en del av den juridiska personen RATP. Denna avdelning tog upp avgifter från de anställda hos RATP och från företaget i egenskap av arbetsgivare, samt betalade ut pensionerna till dem som tillhörde systemet. Pensionsavgifterna (7,85 procent för anställda och 15,34 procent för arbetsgivaren) var lägre än avgifterna inom det allmänna systemet (12 procent för anställda och 18 procent för arbetsgivaren).
- (25) Under flera år redovisade RATP:s pensionssystem ett strukturellt underskott på grund av den demografiska obalansen mellan antalet yrkesverksamma och antalet pensionärer, de inbyggda fördelarna jämfört med det allmänna systemet och – fram till den 31 december 2005 den normerade beräkningen av pensionsavgifterna. Dessa upprepade underskott i RATP:s pensionssystem täcktes av staten som ingrep på grundval av artikel 2 i förordningen av den 7 januari 1959 och lagen av den 7 januari 1959.
- (26) Den 29 juni 2006 anmälde de franska myndigheterna en reform av finansieringen av RATP:s pensionssystem. Enligt de franska myndigheterna var denna reform ett led i den utveckling av kollektivtrafikens institutionella utformning i Ile-de-France som hade pågått under de senaste tio åren och i förberedelserna för att öppna kollektivtrafiken för konkurrens.
- (27) Den anmälda reformen skulle ske i två etapper.
- (14) Finansieringen av ett fördelningspensionssystem bygger på en stor solidaritet mellan generationerna. Den finansiella balansen är beroende av förhållandet mellan antalet avgiftsbetalande och antalet pensionärer. Omsättningens tillväxt och tillväxten av den aktiva sysselsatta befolkningen är alltså de två viktigaste utvecklingsfaktorerna.

5.1 INRÄTTANDET AV PENSIONSFONDEN FÖR
ANSTÄLLDA VID RATP DEN 1 JANUARI 2006

- (28) Genom artikel 1 i lag nr 2005–1635 av den 26 december 2005⁽¹⁵⁾ inrättades den 1 januari 2006 en pensionsfond för anställda vid RATP (nedan kallad CRP-RATP).
- (29) CRP-RATP har status som en socialförsäkringsmyndighet, och har status som juridisk person som är rättsligt och ekonomiskt oberoende i förhållande till RATP. Genom artikel L711–1 i socialförsäkringslagen åläggs CRP-RATP samtliga de skyldigheter som fastställs i artikel L111–1 i samma lag och som framför allt innebär att socialförsäkringsorganisationen ska baseras på den nationella solidaritetsprincipen. Organisationen omfattas av samma socialförsäkringslag som alla fristående pensionsfonder. Den står under tillsyn av de behöriga statliga myndigheterna, som företräds av regeringskommissarier.
- (30) När CRP-RATP inrättades tog den också över RATP:s funktion som det enda organ med laglig rätt att betala ut pensioner till fastanställda tjänstemän.
- (31) Därför får CRP-RATP från med den 1 januari 2006 ett bidrag med befriande verkan från RATP som motsvarar de anställdas och arbetsgivarens avgifter till det särskilda systemet. Dessa avgifter höjdes samma dag till den nivå som gäller för det allmänna systemet⁽¹⁶⁾. Utöver dessa pensionsavgifter får CRP-RATP ett bidrag från staten för att balansera räkenskaperna. Detta balanseringsbidrag finansierar både det demografiska underskottet i det särskilda systemet och systemets egna pensionsrättigheter. År 2006 och 2007 betalade staten ut balanseringsbidrag på 390,11 respektive 414 miljoner euro.

5.2 FINANSIELL ANSLUTNING AV BASRÄTTIGHETERNA I
RATP:S SÄRSKILDA SYSTEM TILL DE ALLMÄNNA SYSTEMEN

- (32) Genom artikel 18 i lag nr 2005–1635 av den 26 december 2005 införs en möjlighet för CRP-RATP

⁽¹⁵⁾ Lag nr 2005–1635 av den 26 december 2005 om pensionsfonden för anställda vid Régie autonome des transports parisiens.

⁽¹⁶⁾ Lag nr 2005–1638 av den 26 december 2005 om fastställande av avgifterna till pensionsfonden för anställda vid Régie autonome des transports parisiens.

att finansiellt ansluta en del av rättigheterna inom det särskilda pensionssystemet för anställda vid RATP till de allmänna pensionssystemen (CNAV⁽¹⁷⁾ och ARGIC⁽¹⁸⁾/ARRCO⁽¹⁹⁾)⁽²⁰⁾, det vill säga göra en teknisk överföring av CRP-RATP:s pensionsverksamhet till de allmänna systemen (nedan kallade *mottagarsystemen*).

- (33) Syftet med att ansluta en del av pensionsrättigheterna i RATP:s särskilda pensionssystem till de allmänna systemen är att tillämpa mekanismen för solidaritet mellan generationer och mellan yrkesgrupper på en betydligt bredare demografisk bas och dessutom rent generellt att garantera hållbarheten i finansieringen av de obligatoriska pensionssystem som finansieras enligt fördelningsprincipen.

Basrättigheter som förvärvats fram till anslutningen

- (34) I enlighet med artikel L222–6 i socialförsäkringslagen får ett särskilt pensionssystem eller andra pensionssystem ansluta sig till de allmänna pensionssystemen i fråga om den del av de särskilda systemens utbetalningar som motsvarar de ålderspensioner som betalas ut till löntagarna från det allmänna systemet.
- (35) När det är fråga om ett fördelningspensionssystem tar mottagarsystemet emot pensionsrättigheter som förvärvats inom ett annat system (och därmed enligt andra kriterier) genom att de förvärvade rättigheterna beräknas på grundval av bestämmelserna i mottagarsystemet som om rättighetsinnehavarna (pensionärer, anställda och anhöriga) hade fullgjort hela sin tjänstperiod inom mottagarsystemet.

⁽¹⁷⁾ CNAV: Caisse Nationale d'Assurance Vieillesse (det allmänna ålderspensionssystemet).

⁽¹⁸⁾ AGIRC: Association générale des institutions de retraite des cadres (obligatoriskt tilläggs-pensionssystem).

⁽¹⁹⁾ ARRCO: Association pour le régime de retraite complémentaire des salariés (obligatoriskt tilläggs-pensionssystem).

⁽²⁰⁾ Den finansiella anslutningen innebär att det särskilda systemet och dess regler bevaras oförändrade. Syftet är att lyfta ut pensionsåtagandena från de berörda företagens balansräkning. Anslutningen innebär, till skillnad från en integrering, att det inte finns någon direkt förbindelse mellan de allmänna systemen och de företag, anställda och pensionärer som ingår i den anslutna gruppen. I och med att det inrättas en "skärmstruktur" mellan företagen och de anställda inom den anslutna sektorn å ena sidan och de allmänna systemen å andra sidan, omfattar anslutningen endast de övergripande ekonomiska flödena utifrån "virtuella" operationer. Med virtuella avses i det här fallet att personalen inte har någon direkt juridisk eller administrativ koppling till institutionerna inom mottagarsystemen och att det fortfarande är bestämmelserna i det särskilda systemet som ska tillämpas för att fastställa deras pensionsrättigheter och räkna upp utbetalda pensioner.

- (36) I det här fallet beräknade de franska myndigheterna basrättigheterna, det vill säga de rättigheter som motsvarar de pensionsförmåner som beräknats i enlighet med bestämmelserna i mottagarsystemen och som dessa system skulle överta ⁽²¹⁾. Det är endast de basrättigheter som har beräknats på detta sätt som kan övertas av mottagarsystemen.
- (37) I artikel 222–6 i socialförsäkringslagen föreskrivs dessutom att anslutningen av ett särskilt pensionssystem måste följa principen om strikt ekonomisk neutralitet för verksamheten för de försäkringstagare som är anslutna till mottagarsystemet. Det vill säga, anslutningen av ett särskilt pensionssystem till de allmänna pensionssystemen får under inga omständigheter försämra mottagarsystemets finansiella läge.
- (38) Därför används en viktning för att fastställa vilken andel av de tidigare förvärvade pensionsrättigheterna som ska godkännas vid anslutningen så att ovannämnda ekonomiska neutralitetsprincip kan tillämpas strikt. Viktningen går ut på att jämföra förhållandet mellan pensionsavgifterna för den anslutna gruppen och pensionsavgifterna i mottagarsystemet ⁽²²⁾. Det är alltså mottagarsystemet som ska fastställa vilken andel av de ombildade gamla rättigheterna som garanterar att avkastningen på avgifterna är likvärdig: med denna valideringsgrad övertas pensionsrättigheterna "gratis" av mottagarsystemet.
- (39) Om mottagarsystemets valideringsgrad för de ombildade förvärvade rättigheterna är lägre än 100 procent kan mottagarsystemet föreslå att det anslutna systemet ska validera rättigheterna till 100 procent genom att betala in ett bidrag för att bibehålla rättigheterna (nedan kallade *kontantutbetalningar*).
- (40) Syftet med beräkningen av dessa ersättningar är att mottagarsystemets beräknade situation ska förbli oförändrad. Om viktningen beräknas i förväg ska ersättningsbe-
lopp vara lika med det faktiska nettovärdet av de årliga inträdesavgifterna. Den årliga inträdesavgiften används för att varje år jämna ut skillnaderna i avkastning mellan det särskilda systemet och mottagarsystemet för de kompletterande rättigheter (det vill säga utöver de rättigheter som tagits över gratis) som mottagarsystemet har tagit över.
- (41) Om mottagarsystemets finansiella läge har ett strukturellt underskott måste beräkningsmetoden garantera att denna obalans inte förvärras, men inte heller minskas genom att kräva en beräknad teknisk balans av den överförda gruppen.
- (42) Eftersom den demografiska strukturen inom RATP inte är lika fördelaktig som inom genomsnittliga franska företag som är knutna till det allmänna pensionssystemet är det nödvändigt med engångsbidrag i form av en klumpsumma för att ansluta basrättigheterna från det särskilda pensionssystemet för anställda vid RATP i sin helhet.
- (43) De franska myndigheterna har beskrivit beräkningsmetoderna för dessa avgifter i detalj. Beräkningarna görs enligt värdena på de parametrar som var i kraft vid genomförandet. Dessa parametrar är följande:
- Storleken på de avgifter och underlag som används för att beräkna avsättningen till de förväntade reserverna för de kompletterande systemen.
 - Diskonteringsräntan och eventuellt livslängdstabellen, som varierar beroende på de ekonomiska förutsättningarna.
- (44) De franska myndigheterna uppskattar i nuläget att följande ersättningar kommer att behöva betalas ut:
- Kontantutbetalningen till Caisse nationale d'assurance vieillesse (CNAV), som förvaltar det allmänna socialförsäkringssystemet, bör uppgå till ungefär [400–800] (*) miljoner euro.
 - Kontantutbetalningarna till de allmänna tillägssystemen, som förvaltas av AGIRC-ARRCO, i form av ett bidrag till de tekniska reserverna för dessa system, bör uppgå till ungefär [80–300] miljoner euro.
- (45) Den franska regeringen har för avsikt att ta över ansvaret från CRP-RATP för kontantutbetalningarna till de allmänna pensionssystemen för att garantera den finansiella neutraliteten när RATP:s särskilda pensionssystem ansluts till dessa mottagarsystem.

⁽²¹⁾ Det särskilda systemets egna rättigheter, de s.k. "särskilda rättigheterna" motsvarar alltså skillnaden mellan de pensionsrättigheter som förvärvats genom RATP:s särskilda pensionssystem och den del som motsvarar förmåner som betalas ut genom det allmänna systemet, det vill säga grundpensionen. De särskilda rättigheterna inom RATP:s särskilda system motsvarar alltså de pensionsrättigheter som går utöver dem som normalt betalas ut av de allmänna pensionssystemen. Det särskilda systemets egna rättigheter, som för övrigt gradvis kommer att försvinna inom ramen för reformen av de särskilda pensionssystemen (se skäl 21 i detta beslut) kommer även fortsättningsvis att ligga under CRP-RATP:s ansvar.

⁽²²⁾ Skillnaderna mellan de båda systemens avkastningar på avgifterna beror dels på skillnaderna i nivå och organisation av förmånerna (vilket påverkar pensionsavgifterna), dels på de demografiska skillnaderna (t.ex. en mer begränsad bas av avgiftsbetalare vilket påverkar avgifternas storlek).

(*) Sekretesskyddad uppgift.

Basrättigheter som förvärfvas efter anslutningen

- (46) När det gäller de basrättigheter som förvärfvas efter anslutningen ska RATP och dess anställda betala allmänna pensionsavgifter i utbyte mot att omfattas av det allmänna systemet och tilläggsystemet.

6. SKÄL TILL ATT ANTA BESLUTET OM ATT INLEDA FÖRFARANDET

- (47) I sitt beslut om att inleda förfarandet uttryckte kommissionen tvivel på att den anmälda reformen var förenlig med den gemensamma marknaden. Kommissionen angav att syftet med förfarandet var att avgöra huruvida den anmälda reformen utgjorde stöd till RATP.
- (48) För det första undrade kommissionen över den nära kopplingen mellan inrättandet av CRP-RATP och anslutningen till de allmänna systemen och ansåg att det var nödvändigt att undersöka om anslutningen av basrättigheter innebar ett statligt stöd till RATP.
- (49) Kommissionen undrade också om den föreslagna statliga finansieringen av de särskilda rättigheterna i RATP:s pensionssystem utgjorde ett statligt stöd och om det i så fall var förenligt med den gemensamma marknaden.
- (50) Slutligen uttryckte kommissionen tvivel på att den anmälda reformen var nödvändig och om den stod i proportion till det gemensamma intresset. I fråga om huruvida den anmälda reformen var nödvändig undrade kommissionen om kollektivtrafikmarknaden verkligen hade öppnats i Parisområdet och om de delar i RATP:s rättsliga och faktiska ställning som kunde förhindra en effektiv konkurrens verkligen hade undanröjts. Dessutom tvivlade kommissionen på att den anmälda reformen var proportionerlig eftersom den även kommer att gälla särskilda pensionsrättigheter som de fastanställda tjänstemännen förvärfvar efter reformen.
- (51) I sitt beslut av den 10 oktober 2007 konstaterade kommissionen att den statliga finansieringen av underskottet i RATP:s pensionssystem för perioden 1995–2005 utgjorde ett befintligt statligt stöd i enlighet med artikel 1 b iii) i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-EG-fördraget⁽²³⁾ (se skäl 15 i det här beslutet).
- (52) Kommissionen ansåg dessutom artikel 87 i EG-fördraget inte var tillämplig på CRP-RATP, eftersom det inte är ett företag (skäl 67 i ovannämnda beslut).
- (53) Slutligen ansåg kommissionen att den franska statens garanti till det särskilda systemets rättighetsinnehavare direkt gynnade RATP:s anställda och inte själva företaget

RATP och att det alltså inte kunde klassificeras som en ekonomisk fördel för ett företag (skäl 70 i ovannämnda beslut).

7. DE FRANSKA MYNDIGHETERNAS SYNUNKTER EFTER DET ATT FÖRFARANDET INLEDDES

Inledande anmärkning

- (54) I sin skrivelse av den 22 januari 2008 påpekade de franska myndigheterna att de ansåg att den anmälda reformen utgjorde ett stöd till enskilda personer och inte till företaget RATP och att det därför inte kunde utgöra ett statligt stöd till förmån för RATP. Dessutom ansåg de franska myndigheterna att även om RATP skulle vara den verkliga mottagaren av den anmälda reformen skulle denna reform inte påverka handeln mellan medlemsstaterna och inte heller snedvrیدا konkurrensen, eftersom RATP endast bedriver verksamhet på en enda marknad, kollektivtrafikmarknaden i Ile-de France, som ännu inte har öppnats för konkurrens, och reformen inte på något sätt påverkar verksamheten i RATP:s dotterbolag eller de marknader där dotterbolagen bedriver sin verksamhet.

Anslutningen av basrättigheter

- (55) De franska myndigheterna anser att anslutningen av CRP-RATP till det allmänna systemet inte innehåller något inslag av statligt stöd till RATP eftersom det inte finns någon fördel för RATP.
- (56) För det första anser de franska myndigheterna i likhet med kommissionen, som i skäl 69 i beslutet att inleda förfarandet påpekade att "den andra etappen av reformen, det vill säga kontantutbetalningarna och överföringen av finansieringen av basrättigheterna från CRP-RATP till CNAV och AGIRC-ARRCO påverkar inte längre RATP:s ekonomiska situation".
- (57) De franska myndigheterna anser också att de av RATP:s skyldigheter som motsvarade basrättigheterna inte utgjorde kostnader som normalt sett borde ha belastat företagets budget i enlighet med gemenskapens rättspraxis. De franska myndigheterna hävdar att franska företags budgetar belastas av avgifter med befriande verkan som betalas till allmänna pensionsfonder, men inte av en skyldighet att betala ut ålderspension till anställda och pensionerade anställda, vilket var fallet för RATP som hade en egen pensionsavdelning fram till den anmälda reformen. Eftersom CRP-RATP:s anslutning till det allmänna pensionssystemet och statens kontantutbetalningar till det allmänna systemet sker tillsammans med en utbetalning av en ersättning med befriande verkan i samma storlek som de allmänna pensionsrättigheterna innebär detta inte att RATP undviker kostnader som normalt skulle belasta företagets budget.

⁽²³⁾ EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

(58) Slutligen anser de franska myndigheterna att eftersom det särskilda systemet inrättades av staten när RATP bildades 1948 vore det onormalt att kräva att företaget skulle stå för de kontantutbetalningar som motsvarar ersättningen för CRP-RATP:s anslutning till det allmänna pensions-systemet.

Finansieringen av de särskilda rättigheterna

(59) För det första anser de franska myndigheterna att den rättspraxis som innebär att kostnader till följd av ett kollektivavtal normalt ska belasta ett företags budget, oavsett om företaget ingått kollektivavtalet frivilligt eller om kollektivavtalet genom lagstiftning har utsträckts till att omfatta företaget⁽²⁴⁾, inte är tillämplig i detta fall eftersom pensionssystemet för anställda vid RATP inte inrättades genom ett kollektivavtal.

(60) För det andra anser de franska myndigheterna att de särskilda rättigheterna inte utgör någon fördel för RATP. Det faktum att RATP fortsätter att rekrytera fastanställda som får särskilda rättigheter visar inte att dessa särskilda rättigheter är en ekonomisk fördel för RATP.

(61) För det tredje vidhåller de franska myndigheterna att den offentliga finansieringen av de särskilda rättigheterna enbart är en ersättning för de onormala kostnader som RATP har fått. De franska myndigheterna anser att slutsatsen att finansieringen av de särskilda rättigheterna inte är statligt stöd följer av de principer som har utvecklats genom gemenskapens rättspraxis sedan gemenskapen bildades, vilket domarna i målen *Combus*⁽²⁵⁾ och *Enirisorse*⁽²⁶⁾ bara är de senaste exemplen på.

Den anmälda reformens förenlighet med den gemensamma marknaden

(62) Om kommissionen skulle komma fram till att den anmälda reformen innehåller inslag av statligt stöd anser de franska myndigheterna att reformen ändå är förenlig med den gemensamma marknaden.

(63) De franska myndigheterna håller fast vid sin ståndpunkt att den anmälda reformen är förenlig med teorin om icke-återvinningsbara kostnader och gynnar konkurrensen.

(64) För övrigt anser de franska myndigheterna att den nya finansieringen av pensionsrättigheter från och med 2006 är nödvändig och proportionerlig för att åstadkomma en fungerande konkurrens på marknaden.

⁽²⁴⁾ Domstolens dom av den 5 oktober 1999 i mål C-251/97, Frankrike mot kommissionen, REG 1999, s. I-6639, punkt 40.

⁽²⁵⁾ Förstainstansrättens dom av den 16 mars 2004 i mål T-157/01, *Danske Busvognmænd* mot kommissionen, REG 2004, s. II-917.

⁽²⁶⁾ Domstolens dom av den 23 mars 2006 i mål C-237/04, *Enirisorse SpA* mot *SotaCRP-RATPbo SpA*, REG 2006, s. I-2843.

(65) De franska myndigheterna anser att den anmälda reformen är nödvändig eftersom den är en förutsättning för att öppna kollektivtrafikmarknaden i Ile-de-France för konkurrens i enlighet med förordning (EG) nr 1370/2007. Reformen kommer dels att göra det möjligt att förhindra en snedvridning av konkurrensen mellan offentliga och privata aktörer, dels slutligt undanröja det hinder för inträdet som RATP:s metod för att finansiera pensionerna har utgjort.

(66) När det gäller huruvida den anmälda reformen är proportionerlig informerade de franska myndigheterna i sin skrivelse av den 23 april 2008 kommissionen om den reform av RATP:s särskilda pensionssystem som den franska regeringen inlett och som anpassar RATP:s särskilda pensionssystem till de befintliga bestämmelserna i det allmänna pensionssystemet.

8. SYNPKUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER EFTER DET ATT FÖRFARANDET INLETTS

(67) Genom en skrivelse av den 13 februari 2008 uttryckte fackföreningen SUD vid RATP sitt motstånd mot det förslag som de franska myndigheterna anmält, eftersom fackföreningen ansåg att det enda syftet var att omvandla RATP till en stor internationell koncern som drevs av girighet. I sin skrivelse uppmärksammade SUD kommissionen på att fackföreningen inte ansåg att anställda vid RATP hade status som privatanställda som omfattades av arbetslagstiftningen.

(68) Dessutom hävdade SUD att reformen av RATP:s pensionssystem borde ha utarbetats av en partssammansatt kommission eftersom den borde ha föregåtts av kollektiva förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter.

9. FRANKRIKES KOMMENTARER AVSEENDE SYNPKUNKTERNA FRÅN BERÖRDA PARTER

(69) När det gäller vilken rättsordning som ska tillämpas för anställda vid RATP förklarade de franska myndigheterna i sin skrivelse av den 3 april 2008 att bestämmelserna i arbetslagstiftningen kan tillämpas på fast anställda vid RATP, utom om det i arbetslagstiftningen eller i rättspraxis uttryckligen anges att bestämmelserna inte ska tillämpas på dessa arbetstagare. Frankrike hävdar att dessa undantag inte räcker för att RATP:s anställda ska anses ha ett offentligt rättsligt anställningsförhållande.

(70) Frankrike påpekar även att det i lag nr 60-1362 av den 19 december 1960, där RATP:s partssammansatta kommission ges befogenheter i fråga om personalens status, inte nämns något om pensionssystemet. Enligt de franska myndigheterna är RATP:s pensionssystem inte resultatet av kollektivförhandlingar utan något som staten på administrativ väg har ålagt RATP.

10. DETTA BESLUTS RÄCKVIDD

- (71) Detta beslut gäller det nya pensionsfinansieringssystemets förenlighet med gemenskapsbestämmelserna om statligt stöd.
- (72) Inledandet av förfarandet den 10 oktober 2007, och särskilt synpunkterna från de franska myndigheterna, har gjort det möjligt för kommissionen att närmare fastställa villkoren för genomförandet av den anmälda reformen och utifrån dessa identifiera tre åtgärder som kan innehålla statligt stöd.
- (73) För det första övertog CRP-RATP den 1 januari 2006 RATP:s funktion och roll som det enda organ med laglig rätt att betala ut pensioner till fastanställda tjänstemän vid RATP.
- (74) För det andra betalar staten sedan den 1 januari 2006 ett bidrag till CRP-RATP för att balansera dess räkenskaper. Detta offentliga bidrag täcker det demografiska underskottet och extrakostnaderna för RATP:s särskilda system.
- (75) För det tredje syftar den anmälda reformen till att göra det möjligt för CRP-RATP att ansluta de grundläggande pensionsrättigheterna i det särskilda systemet till de allmänna pensionssystemen. Staten kommer i så fall att ta ansvar för de kontantutbetalningar som krävs för att följa principen om strikt ekonomisk neutralitet för anslutningen i CRP-RATP:s ställe.

11. BEDÖMNING AV DEN FÖRSTA ÅTGÄRDEN: INRÄTTANDET AV CRP-RATP

- (76) Kommissionen noterar att CRP-RATP den 1 januari 2006 övertog RATP:s funktion och roll som det enda organ med laglig rätt att betala ut pensioner till fastanställda tjänstemän vid RATP. Kommissionen konstaterar att den avgift som RATP betalar till CRP-RATP samtidigt fick befriande verkan.
- (77) Kommissionen konstaterar att RATP inom ramen för det system som gällde före den 1 januari 2006 hade lagligt ansvar för det särskilda systemets pensionsåtaganden. Finansieringssystemet för det särskilda systemet för anställda vid RATP utgjorde ett undantag från vad som stadgas i civilrätten: RATP stod som garant för att upprätthålla den ekonomiska balansen i systemet och den "arbetsgivaravgift" som RATP betalade in till det särskilda systemet hade inte någon befriande verkan.
- (78) Av detta drar kommissionen slutsatsen att den främsta effekten av bestämmelserna i reformen är att den "arbetsgivaravgift" som RATP betalar in för sina anställdas pensioner får befriande verkan och därmed befriar företaget

från den historiska skyldigheten att upprätthålla balansen i det särskilda systemet. Den anmälda reformen överför med andra ord ansvaret för den ekonomiska balansen i det särskilda systemet i fråga från RATP till CRP-RATP och i slutänden till staten.

- (79) För övrigt konstaterar kommissionen att RATP:s skyldighet att upprätthålla ekonomisk balans i systemet skulle, om reformen inte genomförs, ta sig uttryck i ett åtagande gentemot staten som skulle tas upp som en dispositionsfond i räkenskaperna vid övergången till IFRS-standarderna (International Financial Reporting Standard, Internationell finansiell rapporteringsstandard), som RATP ska tillämpa från och med den 30 juni 2007⁽²⁷⁾.
- (80) Kommissionen vill i detta sammanhang understryka att den fråga som uppkommer i och med inrättandet av CRP-RATP är identisk med problematiken i samband med reformen av formerna för finansiering av pensioner till statstjänstemän vid La Poste⁽²⁸⁾. Därför kommer kommissionen att använda sig av samma metod som i det beslutet för att undersöka om åtgärden i detta fall innehåller inslag av statligt stöd.

11.1 FÖREKOMST AV STATLIGT STÖD

- (81) I artikel 87.1 i EG-fördraget föreskrivs följande: "Om inte annat föreskrivs i detta fördrag, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna."
- (82) Klassificeringen av en nationell stödåtgärd som statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget förutsätter att följande kumulativa villkor är uppfyllda: 1) åtgärden ger en selektiv ekonomisk fördel, 2) fördelen finansieras med statliga medel, 3) fördelen snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen och slutligen 4) fördelen påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
- (83) Det är lämpligt att redogöra för varför det finns skäl att anse att den aktuella åtgärden uppfyller dessa kumulativa villkor och därmed utgör statligt stöd till förmån för RATP i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

⁽²⁷⁾ Enligt informationsrapporten från senator Bertrand Auban, för den franska statens kommission för finanser, budgetkontroll och nationalräkenskaper, av den 9 juli 2008 värderas dessa pensionsåtaganden till 21 miljarder euro.

⁽²⁸⁾ Kommissionens beslut 2008/204/EG av den 10 oktober 2007 om det statliga stöd som Frankrike beviljat för reformen av formerna för finansiering av pensioner till statstjänstemän vid La Poste (EUT L 63, 7.3.2008, s. 16).

11.1.1 FÖREKOMST AV EN SELEKTIV EKONOMISK FÖRDEL FÖR RATP

- (84) För att kunna bedöma om åtgärden i fråga innehåller inslag av statligt stöd bör det avgöras om åtgärden ger RATP en ekonomisk fördel i och med att den gör det möjligt för RATP att slippa undan kostnader som under normala förhållanden skulle ha belastat det egna företaget och således förhindrar marknadskrafterna att verka fullt ut ⁽²⁹⁾.
- (85) Enligt fast rättspraxis anses i detta sammanhang att en normal kostnad är en kostnad som ingår i den dagliga driften eller den löpande verksamheten i ett företag ⁽³⁰⁾. Domstolen har även slagit fast att stöd består i en minskning av sådana kostnader som normalt belastar företagets budget, med hänsyn till pålagesystemets art och systematik, medan en särskild pålaga däremot är en extra kostnad i förhållande till vad som är normalt ⁽³¹⁾.
- (86) Mot bakgrund av EG-domstolens rättspraxis och i enlighet med sin beslutspraxis ⁽³²⁾, anser kommissionen att klassificeringen av en kostnad som "normal" eller "särskild" kräver att man fastställer en referens- eller jämförelseram för att kunna identifiera företag som i faktiskt och rättsligt hänseende befinner sig i en jämförbar situation, med hänsyn till den målsättning som ska uppfyllas genom den berörda åtgärden.
- (87) Det bör i detta sammanhang påpekas att det vid tillämpningen av artikel 87.1 i EG-fördraget endast behöver fastställas om en statlig åtgärd, inom ramen för en viss rättsordning, kan gynna "vissa företag eller viss produktion", i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget, i jämförelse med andra företag som i faktiskt och rättsligt hänseende befinner sig i en jämförbar situation, med hänsyn till den målsättning som ska uppfyllas genom den berörda åtgärden.
- (88) EG-domstolen anger närmare bestämt att valet av referenssystem ska göras i två steg: för det första måste det avgöras vilket pålagesystem som berörs av åtgärden i

fråga och för det andra måste det fastställas vilket allmänt system som är tillämpligt på pålagesystemet i fråga.

- (89) Om det skulle gå att identifiera ett externt jämförelseobjekt som skulle kunna användas för att avgöra förekomsten av "onormala" pålagor, skulle åtgärden i fråga inte vara statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget. I annat fall är åtgärden i fråga statligt stöd i den mening som avses i samma artikel.

11.1.1.1 *Avsaknad av ett externt jämförelseobjekt*

- (90) Vid tillämpningen av denna metod i det aktuella fallet anser kommissionen att det pålagesystem som berörs av åtgärden i fråga utgörs av sociala avgifter som betalas av en arbetsgivare inom ramen för de anställdas obligatoriska ålderspensionsförsäkring.
- (91) På det teoretiska planet skiljer kommissionen mellan två potentiella referensramar:
- Bestämmelser om obligatorisk ålderspensionsförsäkring som är tillämpliga på allmänna pensionssystem, det vill säga det sociala trygghetssystem som förvaltas av CNAV och de kompletterande system som förvaltas av AGIRC och ARRCO.
 - Bestämmelser om obligatorisk ålderspensionsförsäkring som är tillämpliga på andra offentliga inrättningar.
- (92) När det gäller det första möjliga jämförelseobjektet, det vill säga de allmänna pensionssystemen, konstaterar kommissionen att RATP sedan den 1 januari 2006 betalar in en social avgift som ligger på exakt samma nivå som den sociala avgift som betalas av företag som omfattas av de pensionsfonder som förvaltar de allmänna systemen. Kommissionen konstaterar dock att de förmåner som betalades till RATP:s rättighetsinnehavare fram till den 1 januari 2006 genom det särskilda system som förvaltas av CRP-RATP var högre än de förmåner som gällde för löntagare som var anslutna till de allmänna systemen.
- (93) Dessutom konstaterar kommissionen att de som är anslutna till de allmänna systemen är privaträttsligt anställda, medan de anställda vid RATP är fastanställda tjänstemän. Statusen för de anställda vid RATP skiljer sig alltså från den civilrättsligt stadgade statusen i flera hänseenden (se fotnot 6).

⁽²⁹⁾ Domstolens dom av den 14 februari 1990 i mål C-301/87, Frankrike mot kommissionen, REG 1990, s. I-307, punkt 41.

⁽³⁰⁾ Se t.ex. förstainstansrättens dom av den 20 september 2000 i mål T-55/99, Spanien mot kommissionen, REG 2000, s. II-3207, punkt 82.

⁽³¹⁾ Domstolens dom av den 20 september 2001 i mål C-390/98, H.J. Banks & Co. Ltd mot The Coal Authority och Secretary of State for Trade and Industry, REG 2001, s. I-6117, punkt 33.

⁽³²⁾ Se i detta sammanhang kommissionens ovannämnda beslut 2008/204/EG och kommissionens beslut av den 10 oktober 2007 om reformen av pensionssystemet inom banksektorn i Grekland (EUT C 308, 19.12.2007, s. 9).

- (94) Mot bakgrund av detta och mot bakgrund av kommissionens beslutspraxis⁽³³⁾ anser kommissionen att de bestämmelser som är tillämpliga på de allmänna systemen för obligatorisk ålderspensionsförsäkring inte går att använda som jämförelseobjekt i kommissionens analys för att avgöra huruvida det förekommer en ekonomisk fördel i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.
- (95) När det gäller det andra möjliga jämförelseobjektet, det vill säga offentliga inrättningar, har kommissionen inte kunnat identifiera någon homogen grupp ekonomiska operatörer som skulle kunna fungera som jämförelseobjekt. RATP:s rättsliga och faktiska situation i Frankrike är mycket speciell i flera avseenden⁽³⁴⁾.
- (96) Sammanfattningsvis anser kommissionen att det inte finns något externt jämförelseobjekt som gör det möjligt att bestämma vilken avgift som är "normal" för företag som i faktiskt och rättsligt hänseende befinner sig i en situation som är jämförbar med RATP, med hänsyn till den målsättning som ska uppfyllas genom den berörda åtgärden.
- (97) Domen i Eniriose-målet⁽³⁵⁾, som Frankrike nämner, påverkar inte kommissionens slutsatser i fråga om förekomsten av en fördel för RATP. I domen i Eniriose-målet grundar domstolen sin slutsats på en jämförelse av den omtvistade åtgärden med en "normal situation" som domstolen kunnat fastställa. Någon sådan situation existerar emellertid inte på motsvarande sätt i det aktuella ärendet.
- (98) I avsaknad av ett lämpligt externt jämförelseobjekt anser kommissionen att det är RATP:s egen situation före och efter åtgärden som måste användas som referensram för att avgöra huruvida det föreligger en fördel i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.
- (101) Kommissionen konstaterar följaktligen att åtgärderna i fråga befriar RATP från kostnader som man skulle ha varit skyldig att betala enligt 1948 års lag.
- (102) I samband med analysen av om RATP:s egna pensionskostnader är av normal karaktär eller inte anser kommissionen att de skyldigheter som ett företag har enligt arbetslagstiftning eller kollektivavtal med fackföreningar i fråga om avgångsvederlag eller förtidspensioner är en del av de normala kostnader som ett företag ska finansiera med egna medel⁽³⁶⁾.
- (103) Kommissionen drar därför slutsatsen att RATP:s pensionskostnader enligt 1948 års lag är normala kostnader. Eftersom den aktuella åtgärden gör att RATP slipper undan kostnader som under normala förhållanden skulle ha belastat företaget anser kommissionen att åtgärden innebär att operatören ges en ekonomisk fördel i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget. Denna fördel är selektiv eftersom den endast berör en enda mottagare.
- (104) För övrigt konstaterar kommissionen att RATP:s skyldighet att upprätthålla ekonomisk balans i systemet skulle, om reformen inte genomförs, ta sig uttryck i ett åtagande gentemot staten i RATP:s balansräkning, som skulle tas upp som en dispositionsfond i räkenskaperna vid övergången till IFRS-standarderna (International Financial Reporting Standard, Internationell finansiell rapporteringsstandard), som RATP ska tillämpa från och med den 30 juni 2007.
- (105) Detta bekräftar att inrättandet av CRP-RATP befriar RATP från kostnader som företaget normalt sett skulle ha behövt stå för.

11.1.1.2 Förekomst av en ekonomisk fördel

- (99) Som konstaterats tidigare hade RATP inom ramen för det system som gällde före den 1 januari 2006 lagligt ansvar för det särskilda systemets pensionsåtaganden. RATP stod som garant för att den ekonomiska balansen upprätthölls i systemet och den "arbetsgivaravgift" som RATP betalade in till det särskilda systemet hade inte befriande verkan.
- (100) Kommissionen har konstaterat att den viktigaste effekten av bestämmelserna i den anmälda reformen var att den "arbetsgivaravgift" som RATP betalade för sina anställdas pensioner fick befriande verkan.

11.1.1.3 Rättspraxis från domen i Combustumålet är inte tillämplig i detta fall

- (106) De franska myndigheterna hänvisar ingående till den rättspraxis som bygger på domen i Combustumålet⁽³⁷⁾, där förstainstansrätten ansåg att kostnader var "onormala" om de uppstått till följd av beviljande av undantagsstatus för personal vid ett företag som efter en reform befinner sig i en situation som regleras i civilrätten, det vill säga samma situation i personalförvaltningshänseende som för företagets konkurrenter. Förstainstansrätten konstaterade att "åtgärden i fråga var avsedd att ersätta den privilegierade och kostsamma status som de av Combustum anställda statstjänstemännen hade med en status som kontraktsanställd, vilken kunde jämföras med den status

⁽³³⁾ Se de beslut som anges i fotnot 6.

⁽³⁴⁾ Se framför allt avsnitt 2 och 3 i detta beslut.

⁽³⁵⁾ Domstolens dom av den 27 november 2003 i mål C-34/01, Eniriose SpA mot Ministero delle Finanze, REG 2003, s. I-14243.

⁽³⁶⁾ Se punkt 63 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter (EUT C 244, 1.10.2004, s. 2).

⁽³⁷⁾ Dom av den 16 mars 2004 i mål T-157/01, Danske Busvognmænd mot kommissionen, REG 2004, s. II-917.

som anställda i andra busstransportföretag som befann sig i en konkurrenssituation i förhållande till Combus hade. Det gällde alltså att befria Combus från en strukturell nackdel i förhållande till dess konkurrenter i den privata sektorn. Artikel 87.1 EG syftar emellertid endast till att förbjuda fördelar för vissa företag och begreppet stöd omfattar bara de interventioner som minskar de kostnader som normalt belastar ett företags budget och som kan anses ge det mottagande företaget ekonomiska fördelar som det inte skulle ha erhållit enligt normala marknadsmissiga villkor [...]. Vidare hade danska staten i stället för att utbetala beloppet på 100 miljoner DKK direkt till de statstjänstemän som var anställda av Combus kunnat uppnå samma resultat genom att omplacera sagda statstjänstemän inom den offentliga förvaltningen utan att utbetala en särskild ersättning, vilket skulle ha gjort det möjligt för Combus att omedelbart kontraktsanställa personer med privaträttslig status.”

- (107) Generellt sett erinras först och främst om att rättspraxis som bygger på domen i Combusmålet inte har bekräftats av domstolen. Vissa inslag i domstolens rättspraxis motsäger hypotesen att kompensation för en strukturell nackdel inte skulle kunna betecknas som stöd. Domstolen har konsekvent framhållit att förekomsten av stöd ska bedömas med hänsyn till statliga ingripandens verkningar och inte deras orsaker eller syfte⁽³⁸⁾. Domstolen har också vidhållit att begreppet stöd innefattar fördelar som beviljas av de offentliga myndigheterna och som på olika sätt minskar de kostnader som normalt belastar ett företags budget⁽³⁹⁾. Domstolen har också tydligt angett att kostnader hänförliga till löner till företagets anställda till sin natur belastar företagets budget oberoende av frågan huruvida dessa kostnader följer av lagliga skyldigheter eller av kollektivavtal⁽⁴⁰⁾. Domstolen har i detta sammanhang ansett att den omständighet att statliga åtgärder syftar till att kompensera för merkostnader inte gör att de kan undgå att betecknas som stöd⁽⁴¹⁾. Frankrike åberopar i detta sammanhang den princip som förstainstansrätten tillämpar i domen i Combusmålet och vidhåller att den anmälda reformen endast befriar RATP från en ”onormal” kostnad.

- (108) Kommissionen understryker att Combusmålet till väsentliga delar skiljer sig från det aktuella ärendet, vilket illustreras av följande:

⁽³⁸⁾ Domstolens dom av den 2 juli 1974 i mål 173/73, Italien mot kommissionen, REG 1974, s. 709, punkt 13, av den 24 februari 1987 i mål C-310/85, Deufil mot kommissionen, REG 1987, s. 901, punkt 8, och av den 26 september 1996 i mål C-241/94, Frankrike mot kommissionen, REG 1996, s. I-4551, punkt 20.

⁽³⁹⁾ Domstolens dom av den 15 mars 1994 i mål C-387/92, Banco Exterior mot Ayuntamiento de Valencia, REG 1994, s. I-877, punkt 13, och domen i ovannämnda mål C-241/94, punkt 34.

⁽⁴⁰⁾ Domstolens dom av den 12 december 2002 i mål C-5/01, Belgien mot kommissionen, REG 2002, s. I-1191, punkt 39.

⁽⁴¹⁾ Domstolens dom av den 23 februari 1961 i mål 30/59, Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg mot Höga myndigheten, REG 1961, s. 3, punkterna 29 och 30, domen i ovannämnda mål C-173/73, punkterna 12 och 13, domen i ovannämnda mål C-241/94, punkterna 29 och 35, och domstolens dom av den 5 oktober 1999 i mål C-251/97, Frankrike mot kommissionen, REG 1999, s. I-6639, punkterna 40, 46 och 47.

— kompensationen betalas direkt till de tjänstemän som är anställda av Combus, medan den åtgärd som detta beslut avser gäller RATP:s arbetsgivaravgifter.

— den statliga åtgärden i Combusmålet syftade till att ersätta statstjänstemännens privilegierade och kostsamma ställning med en kontraktsanställning som kan jämföras med ställningen för de anställda i andra busstransportföretag som konkurrerar med Combus. Den aktuella åtgärden innebär däremot ingen förändring av statusen och rättigheterna för tjänstemännen vid RATP. Denna status och dessa rättigheter skiljer sig från vad som gäller för de anställda hos företag som är anslutna till det allmänna pensionssystemet.

— konkurrenssituationen för Combus verksamhet var en annan än situationen för RATP. Aktiebolaget Combus A/S bedrev sin transportverksamhet på kommersiell grund och verkade på marknaden på konkurrensvillkor som kunde jämföras med villkoren för privata bussbolag. De offentliga transportförvaltningsföretagen överläter efter anbudsproceduren åt privata och offentliga företag att utföra busstransporterna. Enligt reglerna för anbudsproceduren tilldelas kontraktet det ”ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet”, och ingen hänsyn tas till om anbudsgivaren är av privat eller offentlig karaktär. RATP förfogar över en stor icke-liberaliserad sektor som gradvis kommer att konkurreras ut i enlighet med förordning nr 1370/2007 och där de ekonomiska begränsningarna alltså fungerar på ett helt annat sätt.

- (109) Kommissionen anser att de faktiska olikheterna mellan Combusmålet och det aktuella ärendet är tillräckliga för att motivera olika resonemang i de båda fallen.

11.1.2 FÖREKOMST AV STATLIGA MEDEL

- (110) Kommissionen anser att den granskade åtgärden omfattar statliga medel som gynnar RATP eftersom det yttersta ansvaret för att upprätthålla balansen i det särskilda pensionssystemet för anställda vid RATP inte längre ligger hos RATP utan hos staten. Från och med att reformen genomförs kommer staten att garantera att den ekonomiska balansen hos CRP-RATP upprätthålls genom att betala ett balanseringsbidrag till socialförsäkringsorganet, vilket RATP skulle ha tvingats göra utan reformen.

- (111) Därför konstaterar kommissionen att den aktuella åtgärden omfattar statliga medel i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

11.1.3 SNEDVRIDNING AV KONKURRENSEN OCH PÅVERKAN PÅ HANDELN

- (112) RATP, som är mottagare för åtgärden i fråga, är moderbolag för en grupp av företag, RATP-koncernen, som är verksam inom transportsektorn och därmed sammanhängande tjänster. Samtliga dessa aktörer är verksamma på gemenskapsmarknaderna för ovanstående sektorer.
- (113) I detta sammanhang bör det påpekas att stöd som syftar till att befria ett företag från kostnader som det normalt skulle ha behövt stå för inom ramen för sin löpande förvaltning eller normala verksamhet i princip snedvrider konkurrensen⁽⁴²⁾. Det har slagits fast att allt stöd till ett företag som utövar verksamhet på gemenskapsmarknaden kan snedvrider konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna⁽⁴³⁾. Domstolen har vidare angett att det inte alls kan uteslutas att ett offentligt stöd som beviljas ett företag som endast tillhandahåller lokala eller regionala trafik tjänster och som inte tillhandahåller några trafik tjänster utanför sin ursprungsstat ändå kan påverka handeln mellan medlemsstaterna i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget. När en medlemsstat beviljar offentligt stöd till ett företag, kan nämligen detta företags tillhandahållande av trafik tjänster komma att upprätthållas eller ökas, med följderna att möjligheterna för företag som är etablerade i andra medlemsstater att tillhandahålla sina trafik tjänster på marknaden i denna stat minskas⁽⁴⁴⁾.
- (114) I det här fallet har RATP-koncernen en privilegierad ställning både gentemot sina nationella konkurrenter⁽⁴⁵⁾ och gentemot sina konkurrenter i andra medlemsstater som inte kan dra fördel av åtgärden i fråga.
- (115) I detta sammanhang bör det påpekas att det i förordning nr 1370/2007 föreskrivs att de berörda marknaderna gradvis ska öppnas för konkurrens och att om en berörd sektor öppnas för konkurrens innebär detta att ett statligt stöd till ett företag inom denna sektor kan påverka handeln inom gemenskapen och snedvrider konkurrensen på den berörda marknaden.

⁽⁴²⁾ Se domstolens dom av den 19 september 2000 i mål C-156/98, Tyskland mot kommissionen, REG 2000, s. I-6857, punkt 30 samt ovanstående rättspraxis.

⁽⁴³⁾ Se framför allt domstolens dom av den 17 september 1980 i mål C-730/79, Philip Morris mot kommissionen, REG 1980, s. 2671, punkterna 11 och 12 och förstainstansrättens dom av den 30 april 1998 i mål T-214/95, Vlaams Gewest mot kommissionen, REG 1998, s. II-717, punkterna 48–50.

⁽⁴⁴⁾ Förstainstansrättens dom av den 11 juni 2009 i mål T-222/04, Italien mot kommissionen, REG 2009, s. I-0000, punkt 45.

⁽⁴⁵⁾ Det är alltså inte nödvändigt att mottagarföretaget självt deltar i handeln mellan medlemsstater. När en medlemsstat beviljar stöd till ett företag, kan nämligen detta företags interna verksamhet komma att upprätthållas eller ökas, med följderna att möjligheterna för företag som är etablerade i andra medlemsstater att komma in på marknaden i denna stat minskas. Om ett företag som dittills inte deltagit i handeln mellan medlemsstaterna får en starkt ställning, kan det dessutom leda till att företaget tar sig in på marknaden i en annan medlemsstat (för ett liknande resonemang, se domen av den 7 mars 2002 i mål C-310/99, Italien mot kommissionen, REG 2002, s. I-2289, punkt 84).

- (116) Därför anser kommissionen att den berörda åtgärden påverkar handeln mellan medlemsstaterna och snedvrider konkurrensen mellan dessa operatörer.

11.2 STÖDETS OLAGLIGHET

- (117) Enligt artikel 88.3 i EG-fördraget ska medlemsstaterna anmäla alla förslag om att införa eller ändra stöd. Medlemsstaten i fråga får inte genomföra åtgärden förrän detta förfarande har lett till ett slutgiltigt beslut.
- (118) I detta fall anmälde de franska myndigheterna reformen av finansieringen av RATP:s pensionssystem genom en skrivelse av den 29 juni 2006. I sin skrivelse framhöll de franska myndigheterna att denna åtgärd inte verkade utgöra statligt stöd som ska förhandsanmälas till kommissionen genom tillämpning av artikel 88.3 i EG-fördraget.
- (119) Kommissionen konstaterar emellertid att det statliga stödet i fråga infördes av Frankrike från och med den 1 januari 2006, det vill säga innan kommissionen hade antagit något slutligt beslut. Därför konstaterar kommissionen att Frankrike har agerat olagligt genom att tillämpa stödet i fråga i strid med artikel 88.3 i EG-fördraget.

11.3 STÖDETS FÖRENLIGHET MED DEN GEMENSAMMA MARKNADEN

- (120) Eftersom den aktuella åtgärden är statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 bör det undersökas om den kan förklaras som förenlig med stöd av de undantag som anges i samma fördrag.
- (121) I detta avseende anser kommissionen att den lämpligaste rättsliga grunden är artikel 87.3 c i EG-fördraget, enligt vilken stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner kan anses förenligt med den gemensamma marknaden, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.
- (122) Med hänsyn till arten och effekterna av reformen anser kommissionen att bedömningen av stödets förenlighet bör utgå från upprättande av lika villkor i fråga om obligatoriska sociala avgifter och skatter mellan RATP och dess faktiska, potentiella och kommande konkurrenter inom den stadsbaserade kollektivtrafikmarknaden i Ile-de-France.

Nivån för de bidrag som RATP betalar i förhållande till konkurrenterna inom det reformerade systemet

(123) För att analysera stödets effekter och bedöma graden av konkurrensnedvridning måste kommissionen först och främst undersöka nivån för de bidrag som RATP betalar i förhållande till konkurrenterna i det reformerade systemet. Därefter kommer kommissionen att fastställa hur situationen skulle ha varit om RATP inte hade beviljats det aktuella stödet. Stödets positiva och negativa effekter kommer att analyseras innan en sammantagen bedömning av stödets förenlighet görs.

(124) Till att börja med konstaterar kommissionen att finansieringen av RATP:s särskilda pensionssystem före den 1 januari 2006 skilde sig från finansieringen av de allmänna pensionssystemen i två avseenden: Bidragens icke-befriande verkan och "arbetsgivaravgiftens" storlek.

(125) Kommissionen anser att stödet i fråga innebär en lösning när det gäller den första skillnaden mellan RATP:s särskilda system och de allmänna systemen. Före den 1 januari 2006 betalade alltså RATP inte en avgift med befriande verkan utan var enligt lag skyldig att upprätthålla balansen i pensionssystemet för de anställda. Genom den anmälda reformen införs ett bidrag med befriande verkan, precis som gäller för bidrag från en civilrättslig arbetsgivare till den pensionsfond som förvaltar ett fördelningspensionssystem. När det gäller den andra skillnaden konstaterar kommissionen att den anmälda reformen leder till att kostnaderna för den obligatoriska ålderspensionsförsäkringen blir lika stora för RATP som för de företag som omfattas av det allmänna pensionssystemet.

Scenario utan beviljande av stöd

(126) Utan reformen skulle RATP ha tvingats att, för räkenskaperna efter räkenskapsåret 2006, ha täckning för pensionsåtagandena för sina fastanställda tjänstemän. Detta skulle ha varit en direkt följd av att arbetsgivarbidragen för pensionerna till tjänstemännen vid RATP inte hade en befriande verkan.

(127) Vidare skulle RATP:s bidrag till ålderspensionsförsäkringen för att garantera den ekonomiska balansen inte ha varit anpassat till nivån för de potentiella konkurrenternas betalningar.

(128) Utan den anmälda reformen skulle RATP alltså ha tvingats betala en ytterligare årlig avgift på flera hundra miljoner euro jämfört med det reformerade systemet.

(129) Dessa pensionskostnader skulle alltså ha inneburit en nackdel för RATP på en liberaliserad marknad, vilket skulle ha påverkat företagets verksamhet avsevärt.

Stödets positiva effekter

(130) Av ovanstående framgår att med hänsyn till förordning nr 1370/2007, som innebär att den stadsbaserade kollektivtrafikmarknaden gradvis ska öppnas för konkurrens, har det pensionssystem som är tillämpligt på RATP enligt 1948 års lag särskilda egenskaper som i sig skapar en snedvridning av konkurrensen till nackdel för RATP och den koncern som företaget tillhör. Den viktigaste effekten av stödet i fråga är att RATP:s bidrag anpassas till de bidrag som betalas av RATP:s och RATP-koncernens konkurrenter, så att den konkurrensnedvridning som drabbar RATP och RATP-koncernen undanröjs.

(131) Dessutom har reformen hjälpt RATP att gradvis börja agera som en privat investerare som ställs inför normala kommersiella krav. Detta är för övrigt ett av målen med den aktuella reformen.

(132) Kommissionen anser vidare att åtgärden i fråga är anpassad till det mål av gemenskapsintresse som åsyftas. Inget annat instrument hade kunnat ge en effektivare lösning på frågan. Ersättning för allmännyttiga tjänster hade visserligen kunnat beviljas, men problemets strukturella karaktär gör detta ohållbart på lång sikt.

(133) När det gäller åtgärdernas proportionalitet anser kommissionen att det beviljade stödet är begränsat till ett absolut minimum. Från och med den 1 januari 2006 betalar RATP exakt lika stora pensionsavgifter som dem som betalas av företag vars anställda är anslutna till de allmänna pensionssystemen.

(134) Slutligen anser kommissionen att åtgärden i fråga gör det möjligt att säkra kontinuiteten i ett pensionssystem vars finansiering har blivit föråldrad. Kommissionen anser vidare att den reform som har inletts av de pensionsförmåner som betalas ut av det särskilda systemet⁽⁴⁶⁾ utgör ytterligare en avgörande faktor. Kommissionen anser följaktligen att dessa åtgärder helt och hållet ingår i den bredare ram för reform av medlemsstaternas pensionssystem som både rådet och kommissionen efterfrågat⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴⁶⁾ Se skäl 21 i detta beslut.

⁽⁴⁷⁾ Se kommissionens och rådets gemensamma rapport om tillräckliga och stabila pensioner (CS/7165/03) av den 18 mars 2003.

Stödets negativa effekter

- (135) Inom ramen för en statisk analys anser kommissionen att den snedvridning av konkurrensen som den aktuella åtgärden leder till på marknaden för stadsbaserad kollektivtrafik i Ile-de-France får en mycket begränsad direkt verkan med hänsyn till RATP:s historia och dess verksamhet. Det är uppenbart att de pensionsåtaganden som berörs av reformen går tillbaka till verksamheter som historiskt har bedrivits på en reglerad marknad där konkurrensen hittills har varit mycket svag. När det gäller de marknader där RATP-koncernen är verksam genom RATP:s dotterbolag anser kommissionen att den aktuella åtgärden har en mycket begränsad effekt. Dessa marknader påverkas endast indirekt av den aktuella åtgärden eftersom det finns en strikt rättslig, redovisningsmässig och ekonomisk uppdelning mellan moderbolaget och dotterbolagen och den anmälda reformen inte berör anställda vid dotterbolagen.
- (136) Inom ramen för en dynamisk analys, vilken utan tvekan är mer lämplig, anser kommissionen att även om den aktuella åtgärden med hänsyn till förordning nr 1370/2007 i teorin skulle kunna hjälpa RATP att upprätthålla en dominerande ställning är denna risk mycket liten. Denna slutsats följer av att åtgärden är begränsad till att anpassa de avgifter som RATP betalar till de avgifter som betalas av konkurrenterna och att RATP:s pensionsfond inte gör företaget extra attraktivt, efter den reform av det särskilda pensionssystemet som gjordes 2008.

Sammantagen bedömning av stödets förenlighet

- (137) Mot bakgrund av ovanstående konstaterar kommissionen att de negativa effekterna av stödet till RATP kommer att bli måttliga. Den anmälda reformen begränsar sig till vad som är absolut nödvändigt för upprättandet av lika villkor i fråga om obligatoriska ålderspensionsavgifter och sätter stopp för en konkurrensnedvridning som skulle ha skadat RATP, och den innebär inte att handeln påverkas i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.
- (138) Stödet i fråga är alltså förenligt med den gemensamma marknaden under förutsättning att reformen av RATP:s särskilda pensionssystem, som är avsedd att harmonisera systemet med bestämmelserna för de allmänna grundpensionssystemen för anställda i den privata sektorn och för statstjänstemän, genomförs fullt ut.
- (139) Kommissionen anser att slutsatsen ovan inte påverkas av den lösning som lades fram i kommissionens beslut 2005/145/EG i EDF-ärendet ⁽⁴⁸⁾.
- (140) Här bör det påpekas att kommissionen i det beslutet godkände statligt stöd som innebär att företagen inom

en sektor befrias från särskilda pensionsförpliktelser som överstiger dem som blir följden av det allmänna pensionssystemet och som fastställts under en period av monopol. Kommissionen ansåg då att den delvis minskade kostnaden till följd av mekanismen för finansiering av de särskilda pensionsrättigheter som förvärvats före reformen utgjorde statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget som kunde förklaras förenligt med den gemensamma marknaden. Kommissionen ansåg i sin analys av stödets förenlighet att EDF:s situation inte skilde sig nämnvärt från en situation med icke-återvinningsbara kostnader på energiområdet. Det handlade i själva verket om stöd för att underlätta övergången till en konkurrensutsatt energimarknad. Kommissionen ansåg att stödet till EDF borde likställas med kompensationen för icke-återvinningsbara kostnader ⁽⁴⁹⁾ och tillkännagav att denna metod skulle komma att användas vid framtida analyser av liknande fall.

- (141) Kommissionen anser följaktligen att det statliga stödet i fråga innebär att RATP befrias från särskilda pensionsförpliktelser som överstiger dem som följer av det allmänna pensionssystemet och som fastställts innan marknaden liberaliserades. Samtidigt tillägger kommissionen att den reform av de särskilda pensionssystemen som genomförts i RATP från och med början av år 2008 anpassar det särskilda systemet för anställda vid RATP till bestämmelserna i de allmänna grundpensionssystemen för anställda i den privata sektorn och för statstjänstemän.

11.4 SLUTSATSER

- (142) Därför konstaterar kommissionen att den aktuella åtgärden utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget. Detta stöd är olagligt, men det är förenligt med den gemensamma marknaden i enlighet med artikel 87.3 c i EG-fördraget.

12. BEDÖMNING AV DEN ANDRA OCH TREDJE ÅTGÄRDEN

- (143) Som angavs tidigare innebär den anmälda reformen att staten från och med den 1 januari 2006 ska betala ut ett bidrag till CRP-RATP för att balansera dess räkenskaper.
- (144) Vidare syftar den anmälda reformen till att göra det möjligt för CRP-RATP att ansluta de grundläggande pensionsrättigheterna i det särskilda systemet till de allmänna pensionssystemen. För att den allmänna principen om ekonomisk neutralitet ska uppfyllas kräver denna anslutning att kontantutbetalningar görs till mottagarsystemen. Staten kommer att över ansvaret för dessa kontantutbetalningar i CRP-RATP:s ställe.

⁽⁴⁸⁾ EUT L 49, 22.2.2005, s. 9.

⁽⁴⁹⁾ Kommissionens meddelande om analysmetodiken för statligt stöd i samband med icke-återvinningsbara kostnader (skrivelse från kommissionens generalsekretariat (2001) D/290869 av den 6 augusti 2001).

- (145) Det måste bedömas huruvida dessa åtgärder utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.
- (146) Här bör det påpekas att artikel 87 i EG-fördraget endast är tillämplig på företag i den mening som avses i gemenskapens konkurrenslagstiftning. Enligt EG-domstolens fasta rättspraxis är området för socialt skydd inte en ekonomisk verksamhet i den mening som avses i EG-fördraget när skyddet bygger på solidaritet (se skäl 67 i beslutet av den 10 oktober 2007 om att inleda förfarandet)⁽⁵⁰⁾.
- (147) Med hänsyn till denna rättspraxis anser kommissionen att följande skäl gör att varken CRP-RATP eller de pensionsystem som övertar yrkesverksamma arbetstagare och pensionärer från RATP, det vill säga CNAV och AGIRC-ARRCO, är företag i den mening som avses i gemenskapens konkurrenslagstiftning.
- (148) För det första omfattas RATP:s anställda av ett obligatoriskt socialt skydd som omfattar ett oberoende ålderspensionssystem som har ett socialt ändamål. Syftet är att ge alla personer som tillhör systemet ett skydd mot åldersrisker, oberoende av deras förmögenhet och hälsa vid anslutningstillfället.
- (149) Kommissionen anser vidare att systemet följer solidaritetsprincipen eftersom de avgifter som betalas in av de yrkesverksamma arbetstagarna finansierar pensionerna för arbetstagare som har gått i pension.
- (150) Kommissionen konstaterar för övrigt att CRP-RATP har fått i uppdrag av staten att förvalta det berörda systemet och att verksamheten är underställd statens kontroll. CRP-RATP kasserar in summan av de avgifter som RATP:s anställda och RATP ska betala och tar hand om utbetalningarna och pensionstjänsterna. Kommissionen påpekar att genom artikel L711-1 i socialförsäkringslagen tilldelas CRP-RATP samtliga de åligganden som fastställs i artikel L111-1 i samma lag och som framför allt innebär att socialförsäkringsorganisationen ska baseras på den nationella solidaritetsprincipen.
- (151) Slutligen konstaterar kommissionen att CRP-RATP vid fullgörandet av sitt uppdrag tillämpar lagstiftningen och inte har någon möjlighet att påverka avgifternas storlek, användningen av medlen eller pensionernas storlek. De

utbetalade förmånerna är fastlagda i lag och är oberoende av avgifternas storlek.

- (152) Eftersom CRP-RATP inte är ett företag i den mening som avses i gemenskapens konkurrenslagstiftning anser kommissionen att det statliga balanseringsbidraget till CRP-RATP och den statliga finansieringen av kontantutbetalningarna i CRP-RATP:s ställe inte är statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Inrättandet av pensionsfonden för personalen inom RATP (CRP-RATP) utgör statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget och har beviljats olagligt av Frankrike i strid med artikel 88.3 i EG-fördraget.

Detta statliga stöd är förenligt med den gemensamma marknaden i enlighet med artikel 87.3 c under förutsättning att reformen av RATP:s särskilda pensionssystem, som är avsedd att harmonisera systemet med bestämmelserna för de allmänna grundpensionssystemen för anställda i den privata sektorn och för statstjänstemän, genomförs fullt ut.

Detta stöd får således beviljas.

Artikel 2

Den statliga utbetalningen av ett balanseringsbidrag till CRP-RATP och den statliga finansieringen av kontantutbetalningar i CRP-RATP:s ställe vid anslutningen av det särskilda systemets basrättigheter till de allmänna systemen utgör inte statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Republiken Frankrike.

Utfärdat i Bryssel den 13 juli 2009.

På kommissionens vägnar

Antonio TAJANI

Vice ordförande

⁽⁵⁰⁾ Domstolen fann t.ex. följande i domen av den 17 februari 1993 i de förenade målen C-159 och C160/91, Poucet och Pistre, REG 1993, s. I-637: "Sjukvårdarna, eller de organ som medverkar vid förvaltningen av det allmänna systemet för social trygghet fyller emellertid en funktion av uteslutande social karaktär. Denna verksamhet bygger på principen om nationell solidaritet utan något som helst vinstsyfte. De utbetalade förmånerna är förmåner som är fastlagda i lag och som är oberoende av avgifternas storlek. Härav följer att denna verksamhet inte är en ekonomisk verksamhet och att de organ som ansvarar för den således inte utgör företag i den mening som avses i artiklarna 81 och 82 i fördraget."